

FNO Skadedrift
Postboks 2473 Solli
0202 OSLO

MOTTATT		Finans Norge
SAK	16-1564	DOK.NR. 1
SAKS-ANSV.	AS	SAKS BEH.
11 NOV. 2016		
AVDELING	Bilskade	SEKSJON
ARKIVKODE		KRYSSREF.

Svar på spørsmål til ROPS-saken etter møte 22.juni 2016 med hensyn på vesentlig endring

Nå kan du raskere motta brev fra Arbeidstilsynet ved å lese brevet digitalt i Altinn.

Grunnen til at du har mottatt dette brevet i papir er enten A, B eller C.

A) Du har fått et varsel på SMS og/eller epost om at Arbeidstilsynet har sendt brev til deg, men du har ikke åpnet og lest det i Altinn-meldingsboksen din. Derfor, etter to dager, sendte vi brevet også manuelt. Du kan fortsatt lese brevet i Altinn selv om du nå har mottatt brevet i papir.

B) Du har ikke fått et varsel fordi din varslingsadresse ikke var oppgitt eller var feil, og av den grunn har du ikke fått kjennskap til at du kan lese brevet i Altinn.

C) Arbeidstilsynet har ikke sendt brevet digitalt til deg.

Arbeidstilsynet jobber aktivt med digital kommunikasjon og flere og flere vil få brevene sine levert digitalt. Vi benytter i all hovedsak organisasjonsnummeret til den juridiske enheten.

På <https://www.altinn.no> finner du din meldingsboks. Du logger deg på med din bankID eller den måten du bruker for innlogging. Sørg for at dine varslingsadresser er korrekte.

Ønsker du at flere i din virksomhet skal ha mulighet til å ta ut/lese brevene, må du gi dem rettigheter til aktuell virksomhet. I tillegg må du delegere rollen Post/arkiv til vedkommende.

Mer detaljert oppskrift finner du på nettsiden til KS, som forvalter utsendingstjenesten SvarUt: <http://www.ks.no/fagomrader/utvikling/digitalisering/svarut/mottak-av-post-gjennom-svarut/>

Du kan svare oss digitalt ved å benytte vårt organisasjonsnummer 974761211 for digital forsendelse til vår Altinn-boks eller du kan benytte vår offisielle e-post-adresse post@arbeidstilsynet.no.

Husk alltid å oppgi vår referanse ved svar.

Med hilsen
Arbeidstilsynet



27#180:5954ec1f-2b90-467c-829f-a6a2bb0c7e27:2



Arbeidstilsynet

VÅR DATO
07.11.2016

DERES DATO
09.08.2016

VÅR SAKSBEHANDLER
Rolf Engstrøm tlf 458 64 611

VÅR REFERANSE
2014/72579 521512/2016

DERES REFERANSE

1

Maskingrossisternes Forening
Henrik Ibsens gt. 90
0255 OSLO

Att. Anita Hall

SVAR PÅ SPØRSMÅL TIL ROPS-SAKEN ETTER MØTE 22.JUNI 2016 MED HENSYN PÅ VESENTLIG ENDRING

Viser til deres henvendelse av 9.august 2016 hvor dere ønsker tilbakemelding på ulike spørsmål med hensyn på om en reparasjon av ett skadet førervern er en «vesentlig endring» som kan utløse krav til ny samsvarserklæring og CE-merking i henhold til maskinforskriften.

De ulike spørsmålene er gjengitt i sin helhet i dette dokumentet sammen med vår tilbakemelding til hvert enkelt spørsmål.

Innledningsvis ønsker vi også å informere om at vår tilbakemelding til deres spørsmål også blir distribuert til andre virksomheter og organisasjoner som har vært involvert i saken med hensyn på reparasjon av førervern/ROPShytter. Hvilke dette er fremkommer i slutten av dokumentet under «Kopi til».

Etter Arbeidstilsynet vurderinger kan vi gi følgende tilbakemelding på deres spørsmål.

Spørsmål 1:

Vil en reparasjon av selve ROPS-konstruksjonen ved deformasjon eller skade på denne alltid ansees som en vesentlig endring som vil kreve ny samsvarserklæring eller lignende godkjenning/testing?

Arbeidstilsynet tilbakemelding til spørsmål 1:

En reparasjon av maskinen, etter at maskinen er tatt i bruk, faller som et generelt utgangspunkt ikke inn under virkeområdet for forskrift om maskiner fastsatt 20.mai 2009, nr.544. Dette er i henhold til virkeområdet for forskrift om maskiner i henhold til § 1 konstruksjon, bygging og omsetning av maskiner.

Forskriften gjelder i utgangspunktet ikke bruk av maskiner. Bruk av maskiner er regulert av forskrift om utførelse av arbeid. Et unntak fra dette utgangspunktet gjelder ved import av maskiner fra tredjeland og ved «vesentlig endring» av maskiner som er satt i omsetning og tatt i bruk. Arbeidstilsynet har gjennomgått både forskriften/direktivet, guiden til direktivet og andre relevante dokumenter utarbeidet fra andre lands myndigheter og samarbeidspartnere, for å se om MGF har rett i sin antakelse om at en reparasjon av førervern alltid vil være å anse som en vesentlig endring av maskinen som krever ny samsvarsvurdering og CE-merking av førerhytta etter reparasjonen.



Arbeidstilsynet har ikke klart å finne holdepunkter for et slikt resonnement. Arbeidstilsynet mener en vurdering av om en endring er vesentlig eller ikke alltid vil måtte bero på en konkret vurdering i hvert enkelt tilfelle.

Arbeidstilsynet er imidlertid av den oppfatning at en reparasjon av skadede førervern ikke er å anse som en endring av maskinen, men en tilbakeføring til den tilstand før skaden oppsto. Slik Arbeidstilsynet skrev i brev til FNO Skadedrift den 19.08.2015 (med kopi til MGF) med saks nr.2014/72579, er det en forutsetning for å kunne reparere et skadet førervern at førervernet etter reparasjonen tilfredsstiller kravene til førervern som gjaldt på det tidspunkt da maskinen ble produsert og satt i omsetning.

Arbeidsgivers plikt og rett til å utføre reparasjoner av skadede førervern reguleres etter dette ikke av forskrift om maskiner, men av forskrift om utførelse av arbeid.

Spørsmål 2:

Dersom reparasjon av ROPS-konstruksjonen ikke alltid ansees som «vesentlig endring», vil det da være en grense for når reparasjon kan utføres og når ROPS må kasseres?

Arbeidstilsynet tilbakemelding til spørsmål 2:

Det at regelverket ikke har et klart forbud mot å reparere skadede førervern er ikke ensbetydende med at det er sikkerhetsmessig forsvarlig å reparere alle typer skader. Slik Arbeidstilsynet skrev i brev til FNO Skadedrift den 19.08.2015 (med kopi til MGF) med saks nr.2014/72579 er det en forutsetning for å kunne reparere et skadet førervern at førervernet etter reparasjonen tilfredsstiller kravene til førervern som gjaldt på det tidspunkt da maskinen ble produsert og satt i omsetning.

Dersom en kartlegging og risikovurdering viser at førervernet etter en reparasjon ikke får tilbake nødvendig styrke og funksjon bør en reparasjon ikke gjennomføres. I slike tilfeller anbefaler vi at førervernet byttes. Arbeidstilsynet vurderer det slik, bl.a. ut fra et sikkerhetsmessige aspekt, at reparasjoner kun bør være forbeholdt mindre skader på førervernet. Store og omfattende skader på førervern bør håndteres ved at førervernet blir byttet. Hvor denne grensen eksakt går er vanskelig å si noe generelt om. Dette må vurderes fra tilfelle til tilfellet. Skadens omfang, teknologisk utvikling og den kompetansen de som utfører reparasjonen har vil selvfølgelig påvirke hvor denne grensen går.

Spørsmål 3:

Kan andre enn produsenten eller dennes representant ta avgjørelsen om en skadet ROPS-konstruksjon kan repareres eller om den må byttes?

Arbeidstilsynet tilbakemelding til spørsmål 3:

Det er alltid arbeidsgiver som har ansvaret for at maskiner og arbeidsutstyr til enhver tid er i god teknisk stand slik at utstyret er forsvarlig og trygt å bruke. For å opprettholde en god teknisk stand på arbeidsutstyr, herunder maskiner, påligger det arbeidsgiver å sørge for nødvendig vedlikehold. Inn under dette ansvaret faller også arbeidsgivers ansvar for å vurdere og beslutte om et ødelagt førervern skal repareres eller byttes. Et annet alternativ enn å reparere eller bytte førerhytten kan være å vrake en skadet maskin, eller å ta den ut av bruk.

Selv om det alltid er arbeidsgivers ansvar å beslutte om førervernet skal repareres eller byttes, påligger det arbeidsgiver å sørge for sakkyndig bistand når det er nødvendig for å gjennomføre



arbeidsmiljølovens krav. Dette følger av arbeidsmiljøloven § 3-2 første ledd bokstav c). Dersom arbeidsgiver selv ikke har nødvendig kompetanse til å vurdere hvorvidt det er sikkerhetsmessig forsvarlig å reparere et skadet førervern fremfor å bytte førervernet, bør arbeidsgiver derfor innhente sakkyndig bistand. En naturlig bidragsyter i så måte vil kunne være produsent eller leverandør av maskiner, men kan etter Arbeidstilsynets oppfatning, også være andre aktører. Hvordan arbeidsgiver imidlertid velger å forholde seg til sakkyndiges vurderinger i slike saker, er ikke opp til Arbeidstilsynet å vurdere i denne saken. Det er således alltid arbeidsgivers ansvar å ta avgjørelsen av om førerhytten skal repareres eller ikke.

Den som bistår arbeidsgiver med råd og som eventuelt faktisk gjennomfører reparasjonen vil kunne måtte stå til ansvar for at den jobben blir gjort forsvarlig og i samsvar med det som forventes av parten ut fra den kompetanse og profesjon som vedkommende har.

Spørsmål 4:

Dersom en ROPS-konstruksjon er reparert uten produsentens godkjenning, vil da CE-godkjenningen på førerhytta, utstedt av produsenten, fortsatt være gjeldende?

Arbeidstilsynet tilbakemelding til spørsmål 4:

En produsent skal sørge for at maskinen oppfyller forskriftens krav på det tidspunkt når maskinen blir satt i omsetning eller tatt i bruk første gang innen EØS-området. Dette følger av maskinforskriften § 5 jf § 2 bokstavene h) og k).

Se også guiden til maskindirektivet § 73 at «The definition of «placing on the market», together with the definition of «putting into service» given in art 2 (k), determines the stage at which machinery must comply with the relevant provisions of the directive. The manufacturer or his authorised representative must have fulfilled all their obligations relating to the conformity of machinery when it is placed on the market or put into service.»

En produsent av en maskin er etter dette kun ansvarlig for at maskinen er i samsvar med kravene når maskinen ble satt i omsetning eller tatt i bruk. En produsent er ansvarlig for maskinen slik han har levert maskinen. En produsent vil ikke være ansvarlig for eventuelle reparasjoner eller endringer som en bruker av maskinen lar gjennomføre etter at maskinen er tatt i bruk. En CE-merking er kun maskinprodusentens synlige merke på at maskinen på det tidspunkt den ble satt i omsetning eller tatt i bruk, tilfredsstilte alle relevante krav. Et CE-merke er således ikke et merke som sier noe om maskinens tilstand etter at den er tatt i bruk. CE-merket på maskinen vil derfor fortsatt være gjeldende.

Spørsmål 5:

Dersom reparasjon blir utført på ROPS-konstruksjonen, må da den som utfører reparasjonen merke om førerhytta og fremstå som produsent?

Arbeidstilsynet tilbakemelding til spørsmål 5:

Nei, det er ikke krav om at den som har ansvaret for og lar gjennomføre en reparasjon av en ROPS-konstruksjon skal merke hytta på noen måte. Imidlertid er det krav om at den som eier maskinen sørger for å dokumentere reparasjonen slik at det fremkommer at maskinen er reparert, hva som er gjort, når det er gjort og hvem som har gjort det. Dette i henhold til forskrift om utførelse av arbeid, bruk av arbeidsutstyr og tilhørende tekniske krav nr.1357 § 12-8. Krav om dokumentasjon av kontroll og vedlikehold.



Spørsmål 6:

Om en CE-merket maskin blir utstyrt med en reparert ROPS-konstruksjon, hvor arbeidet ikke er utført av produsenten, er da maskinens CE-merking fortsatt gyldig?

Arbeidstilsynet avklaring til spørsmål 6 med MGF:

Med bakgrunn i at Arbeidstilsynet var usikker på hva MGF ønsket å få svar på under dette spørsmålet ble MGF ved Anita Hall kontaktet 28.10.2016. Dette med bakgrunn i at vi oppfattet spørsmålet så å si identisk med spørsmål 4.

I samtalen med Anita Hall fikk vi den forståelse at MGF ønsket tilbakemelding på om CE-merkingen fortsatt var gyldig om det var andre enn produsenten som hadde utført reparasjon av ROPS-konstruksjon, samt at spørsmålet var mer spesifikt rettet til ROPS-konstruksjon som konstruksjon enn mot selve førerhytten.

Arbeidstilsynet tilbakemelding til spørsmål 6:

Ja, maskinens CE-merking er fortsatt gyldig, se vårt svar til spørsmål 4.

Vi ber om at vårt referansenummer 2014/72579 oppgis ved svar.

Med hilsen
Arbeidstilsynet Midt-Norge

Tore Jeppe Sørhaug
tilsynsleder
(sign.)

Rolf Engstrøm
senioringeniør
(sign.)

Dette brevet er godkjent elektronisk i Arbeidstilsynet og har derfor ingen signatur.

Kopi til:

FNO Skadedrift	Arne Solum	Postboks 2473 Solli	0202	OSLO
If Skadeforsikring NUF	Emil Bryhn	Postboks 240	1326	LYSAKER
Volvo Maskin AS	Knut Sollesnes	Mellomåsveien 1	1414	TROLLÅSEN